

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 22. ágúst 2018

30. tölublað | 12. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
SUBMARINER DATE

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

 Við og Pareto höfum fulla trú á að við klárum útboðið. Þetta snýst bara um kjör.

Skúli stendur keikur

Skúli Mogensen segir ekkert plan b ef skuldaútboðið heppnast ekki. Viðbrögð fjárfesta hafa verið góð og hann hefur fulla trú á að útboðið klárast eftir nokkrar vikur. Útlit er fyrir að þriðji ársfjórðungur verði sá næstbesti í sögu WOW air og að eiginfjárstaðan batni verulega vegna góðrar afkomu á seinni árshelmingi.

»4

FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

»6
Arnarlax á leið í norsku Kauphöllina

Arnarlax hefur tryggt sér tólf prósentu hlutafjárukningu að virði 2,6 milljarðar íslenskra króna en hún hefur í för með sér að fyrirtækið verði skráð á hlutabréfamarkaði í Noregi innan tveggja ára.

»2
Stoðir selt tæplega helming bréfa sinna í Arion

Stoðir hafa minnkað við sig í Arion banka eftir að bankinn var skráður á markaði í júní. Félagið á nú 0,37 prósentu hlut á meðan Snæból, í eigu hjónanna Finns Reyrs og Steinunnar, hefur nær fjórfaldað hlut sinn.

»8
Neysla og neyslumynstur frá efnahagshruni

„Í utanlandsferðum hefur á síðasta áratug orðið alger sprenging í neyslumynstri Íslendinga og sér ekki fyrir endann á henni enn,“ segir í Matthías Þorvaldsson, viðskiptastjóri hjá Gallup, í aðsendri grein.

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímáptanir í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811
Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

Það er tómlegt um að litast í verksmiðju Kassagerðarinnar. FRÉTTABLAÐID/STEFAN

Verksmiðjurnar tæmdar og vélbúnaðurinn seldur

Prentsmiðjan Oddi hefur selt allan vélbúnaðinn í verksmiðjum Plastprents og Kassagerðarinnar úr landi. Kaupendur eru prentsmiðjurnar í Bandaríkjunum og Afríku.

Oddi sagði upp 86 starfsmönnum í byrjun árs vegna umfangsmikilla breytinga á rekstrinum. Versnandi samkeppnisstaða þvingaði fyrirtækið til að leggja niður framleiðslu á plast- og bylgjumbúðum en fyrirtækið mun þessi í stað einbeita sér að innflutningi og sölu á þessum vörum.

„Þetta er gríðarlegur vélbúnaður, stærsta vélin uppsett er 300 metrar að lengd,“ segir Kristján Geir Gunnarsson, framkvæmdastjóri Odda, í samtali við Markaðinn og bætir við að vélnar hafi verið komnar

til ára sinna. „Eins og með bíla er virði eldri vélbúnaðar aldrei nema brotabrot af því sem nýjasta módelið kostar.“

Verksmiðja Kassagerðar Reykjavíkur komst í eigu Odda við samruna fyrirtækjanna haustið 2008 en ekki hefur verið ákveðið hvernig henni verður ráðstafað. Verksmiðja Plastprents er hins vegar á leigusamningi.

Oddi var rekinn með 420 milljóna króna tapi á síðasta ári en Kristján segir að fyrirtækið sé nú á síðustu stikum endurskipulagningarinnar. „Þetta voru erfið en nauðsynleg skref í átt að því að reisa Odda við. Nú einblinum við á styrkleika okkar og byggjum á reynslu og þekkingu starfsmanna í næstu skrefum.“ – **th**

Hagnaður Brims 1,9 milljarðar

Brim, útgerðarfélag bræðranna Guðmundar og Hjálmar Kristjánssona, hagnaðist um 1.915 milljónir króna í fyrra, samkvæmt nýbirtum ársreikningi, en félagið tapaði 100 milljónum króna árið áður sem skýrist af 2,1 milljarðs króna gjaldfærslu vegna gengisdóms.

Rekstrartekjur útgerðarfélagins námu 19.300 milljónum króna á síðasta ári og jukust um 3,3 prósent frá fyrra ári þegar þær voru 18.671 milljón króna. Kostnaðarverð seldra vara var ríflega 16.988 milljónir króna í fyrra borið saman við 16.413 milljónir króna árið 2016. Var rekstrarhagnaður Brims 2.385 milljónir króna á árinu og jókst um 126 prósent á milli ára.

Eignir útgerðarfélagins námu 60.674 milljónum króna í lok síðasta árs, samkvæmt efnahagsreikningi félagins, en þar af voru afaheimildir

Guðmundur Kristjánsson, aðaleigandi Brims

þess metnar á tæpar 24.817 milljónir króna. Eigdi fé Brims var 24.296 milljónir króna í lok ársins og eignarfjárlutfallið um 40 prósent.

Greiddur var arður að fjárhæð 296 milljónir króna til hluthafa á síðasta ári, að því er segir í ársreikningnum.

Brim keypti 34 prósent hluta í HB Granda í apríl fyrir 21,7 milljarða króna en kaupin voru fjármöggnuð með handbæru fé, lántöku og sölu eigna, að því er segir í ársreikningnum, en félagið seldi meðal annars frystitogarann Brimnes RE-27. – **kj**

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5800

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5800

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingaeldar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Selt tæplega helming bréfa sinna í Arion

Stoðir hafa minnkað við sig í Arion banka eftir að bankinn var skráður á markað í júní. Félagið á nú 0,37 prósent hlut í bankanum. Snæból, í eigu Finns Reyrs Stefánssonar og Steinunnar Jónsdóttur, hefur nær fjórfaldað hlut sinn.

Fjárfestingarfélagið Stoðir, sem er í meirihluta eigu meðal annars Jóns Sigurðssonar, Einars Arnar Ólafssonar og Magnúsar Armann í gegnum eignarhaldsfélagið S121, hefur selt tæplega helming af hlutabréfunum sem félagið fékk úthlutað í hlutafjárútbóði Arion banka fyrir um tveimur mánuðum.

Samkvæmt lista yfir alla hluthafa Arion banka mánuðaginn 20. ágúst, sem Markaðurinn hefur séð, áttu Stoðir um 0,37 prósent af heildarútgæfum bréfum bankans en markaðsvirði hlutarins er um 650 milljónir króna miðað við núverandi gengi bréfnanna. Eins og Markaðurinn hefur greitt frá fékk félagið samtals 12 milljónir hluta úthlutaðar í bankanum í útböðinu í júní og varð þannig stærsti íslenski einkafjárfestirinn í hluthafahópnum með 0,6 prósent hlut.

Félagið Snæból, sem er í eigu hjónanna Finns Reyrs Stefánssonar og Steinunnar Jónsdóttur, hefur nær fjórfaldað eignarhlut sinn í Arion banka á þeim tveimur mánuðum sem líonir eru frá skráningu bankans, samkvæmt áður nefndum hluthafalista. Félagið á nú 0,38 prósent hlut í bankanum, að virði um 680 milljónir króna, en það fékk úthlutaðan um 0,1 prósent hlut í útböðinu.

Félagið Sigla, í eigu viðskiptafélaganna Finns Reyrs og Tómasar Kristjánssonar, fer jafnframt með 0,06 prósent hlut í Arion banka en samanlagður eignarhlutur Snæbóls og Siglu er metinn á um 800 milljónir króna.

Eins og Markaðurinn hefur áður upplýst skráðu Stoðir sig fyrir í kringum 100 milljónum hluta í hlutafjárútbóði bankans, eða sem jafngildir um 7,5 milljörðum króna miðað við útböðgengi, en fékk sem fyrr segir aðeins 12 milljónir hluta úthlutaðar í bankanum. Eiga Stoðir, sem eru stærsta fjárfestingarfélag landsins með líölega 18 milljarða króna í eigið fé, nú ríflega 7 milljónir hluta í Arion.

Hlutabréf Arion banka hafa hækkað um 22 prósent frá því í útböðinu í júní. Útböðsgengi var 75 krónur á hlut en nú er gengið 91,2. FRÉTTABLAÐID/EYÞÓR

650

milljónir króna er markaðsvirði 0,37 prósent eignarhlutar Stoða í Arion banka.

Gildi bætt litlilega við sig

Samkvæmt hluthafalista Arion banka hefur lífeyrissjóðurinn Gildi bætt við sig 2 milljónum hluta í bankanum frá útbóði bankans og þá hafa lífeyrissjóðirnir Birta og Stapi einnig aukið litlilega við sinn hlut. Átta af stærstu lífeyrissjóðum landsins var úthlutað ríflega 3 prósent hlut í útböðinu.

Þá hafa sjóðir í stýringu Íslands-sjóða minnkað aðeins við sig í Arion banka undanfarið en sjóðirnir eiga nú 0,43 prósent hlut borið saman við 0,7 prósent hlut í kjölfar útböðsins um miðjan júní síðastliðinn. Sjóðirnir fóru fyrst inn í hluthafahóp bankans í febrúar en juku við hlut sinn í útböðinu.

Breski vögunarsjóðurinn Attestor Capital hefur jafnframt haldið áfram að minnka við eignarhlut sinn í Arion banka. Sjóðurinn fer nú með 8,67 prósent hlut og hefur þannig selt hátt í 0,8 prósent af hlutafé bankans eftir að bankinn var skráður á hlutabréfamarkað. Fyrir skráningu átti vögunarsjóðurinn 12,44 prósent hlut.

Gengið hækkað um 22 prósent

Við lokun markaða í gær nam hlutabréfaverð Arion banka 91,2 krónum á hlut og var um 22 prósentum hærra en í útbóði bankans í júní þegar Kaupþing og Attestor seldu um 29 prósent hlut á genginu 75 fyrir samtals um 39 milljarða króna.

Kaupendur að bréfnum voru að stærstum hluta erlendir fjárfestingarsjóðir á meðan íslenskir fjárfestar – almenningur, fagfjárfestar og lífeyrissjóðir – fengu aðeins að kaupa samanlagt um 9 prósent hlut.

Nokkurran óánægju gætti á meðal innlendra fjárfesta með þá aðferðafræði sem var beitt við skerðingar í útbóði bankans, þar sem eftirspurnin reyndist margföld, en þeir fengu almennt aðeins á bilinu 10 til 30 prósent af þeim hlut sem þeir höfðu óskað eftir að kaupa. Voru ýmis dæmi um einkafjárfesta sem fengu ekki nein bréf úthlutað í bankanum þótt þeir hefðu skráð sig fyrir háum fjárhæðum.

Höskuldur Ólafsson, bankastjóri Arion banka, viðurkenndi í viðtali við Markaðinn í síðasta mánuði að bankinn hefði viljað að Kaupþing, seljandi bréfnanna, hefði úthlutað stærri hlut til íslenskra fjárfesta. Ákvörðun um að gera það ekki hefði „truflað viðskiptasamband bankans eitthvað“ og væri „neikvæður vinkill á annars mjög vel heppnuðu útbóði“.

horður@frettabladid.is
kristningi@frettabladid.is

Fá að nota vörumerki Icelandic til næstu sjö ára

Stjórnendur High Liner Foods, stærsta sjávarútvegsfélags í Norður-Ameríku, hafa endurnýjað samning við vörumerkjafélagið Icelandic Trademark Holding um nýtingarrétt á vörumerkinu „Icelandic Seafood“ til næstu sjö ára. Íslenska ríkið, sem fékk fyrr á árinu afhenta alla hluti í vörumerkjafélaginu, mun fá í sinn hlut þóknangreiðslur upp á tugi milljóna króna á ári á grundvelli samningsins.

Sara Lind Þróðardóttir, framkvæmdastjóri Icelandic Trademark Holding, segir það vilja beggja félaga að storeflla útlutning á íslenskum sjávarafurðum. „Samningurinn miðar að því að auka sölu á íslenskum sjávarafurðum undir vörumerkinu í Bandaríkjunum og Kanada.

High Liner Foods hefur tekið miklum breytingum síðan starfsemi Icelandic í Bandaríkjunum var seld til félagins árið 2011 og margfaldað ástærð. Í samstarfi okkar felast

því góð tækifæri fyrir íslenska framleiðendur til þess að koma vörum sínum á framfæri.“

Sara Lind tekur einnig fram að samkvæmt samningnum verði aðeins seldar vörur af íslenskum uppruna undir vörumerkinu.

Samningar tókust í apríl síðastliðnum en norður-ameríska félagið hefur frá árinu 2011 átt nýtingarrétt á vörumerkinu í Bandaríkjunum, Kanada og Mexíkó. Samkvæmt nýja samningnum mun High Liner Foods greiða íslenska ríkinu, sem eignanda Icelandic Trademark Holding, þóknun upp á 1,5 prósent af heildsöluverðmætum þeirra

afurða sem seldar verða undir vörumerkinu „Icelandic Seafood“ í Bandaríkjunum og Kanada.

Nema þóknangreiðslurnar að lágmarki tugum milljóna króna á ári, samkvæmt upplýsingum Markaðarins, en til viðbótar skuldbindur norðurameríska félagið sig til þess inna af hendi lágmarksgræiðslu til ríkisins, óháð sölu sjávarafurða.

Icelandic Trademark Holding, sem var áður í eigu Framtakssjóðs Íslands, var stofnað til þess að halda utan um markaðssetningu vörumerkisins ásamt þjónustu við leyfshafa. – **kj**

Sara Lind Þróðardóttir, framkvæmdastjóri Icelandic Trademark Holding.

FRÉTTABLAÐID/SIGTRYGGUR ARI

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND – Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart

gefst ekki upp

AUKUM ÞÁTTTÖKU - EFLUM SAMFÉLAGIÐ

Það geta legið margar og ólíkar ástæður fyrir því að fólk falli út af vinnumarkaði og þarfnist starfsendurhæfingar. Kulnun í starfi, afleiðingar slysa og áfalla, eða andlegir sem líkamlegir sjúkdómar.

Það er mikilvægt að við sem samfélag tökum vel utan um þessa einstaklinga og hjálpum þeim að fóta sig aftur á vinnumarkaði. Framlag allra skiptir máli, bæði fyrir samfélagið og einstaklinginn sjálfan. Við hvetjum atvinnurekendur til að skoða ráðningar með opnum huga og nýta sér slíka starfskrafta þar sem það hentar.

Allir geta fundið sína fjöl.

verumvirk.is

Höfum fulla trú á að við klárum útboðið

Skúli segir ekkert plan b ef skuldaútboðið heppnast ekki. Viðbrögð fjárfesta hafa verið góð og hann hefur fulla trú á að útboðið klárast eftir nokkrar vikur. Útlit fyrir að þriðji fjórðungur verði sá næstbesti í sögu WOW air og eigið fé hækki verulega vegna góðrar afkomu.

Hörður
Egisson
hordur@frettabladid.is

Skúli Mogensen, forstjóri WOW air, segir að ekki þurfi að auka hlutfélagssins til að bæta eiginfjárstöðuna áður en ráðist verður í fyrirhugað skuldafréfaútboð upp á jafnvirði 6 til 12 milljarða króna. Eiginfjárlutfall flugfélagsins, sem var aðeins 4,8 prósent í lok júní, muni batna verulega á seinni helmingi ársins en útlit sé fyrir að rekstrarhagnaður (EBIT) WOW air verði þá um 26 milljónir Bandaríkjadala, jafnvirði um þriggja milljarða króna, og aukist um 159 prósent frá sama tíma fyrir ári.

Skúli, ásamt ráðgjöfum norska verðbréfafyrirtækisins Pareto Securities sem mun hafa umsjón með skuldafréfaútboðinu, hefur undanfarna daga átt fundi með fjárfestum í Norður-Evrópu í tengslum við skuldafréfaútgáfuna. Áætlað er að stærð útboðsins verði á bilinu 500 til 1.000 milljónir sænskra króna en útgáfan er hugsuð sem brúarfjarmagnun fram að áformuðu frumútbóti WOW air innan 18 mánaða.

Í viðtali við Markaðinn segir Skúli, sem er jafnframt eini hluthafi félagsins, að undirbúningur að þessari fjárfestun fram að áformuðu frumútbóti WOW air innan 18 mánaða.

Skúli segir ekkert plan b ef skuldaútboðið heppnast ekki. Viðbrögð fjárfesta hafa verið góð og hann hefur fulla trú á að útboðið klárast eftir nokkrar vikur. Útlit fyrir að þriðji fjórðungur verði sá næstbesti í sögu WOW air og eigið fé hækki verulega vegna góðrar afkomu.

„Hver hafa viðbrögð fjárfesta verið á þessum fundum og er komin skýr mynd á hversu mikið fjármagn félagið getur sótt sér og á hvaða kjörum?“

„Viðbrögðin hafa verið mjög góð og margir fagfjórðungar í raun hessa á að sjá hvað félagið er orðið stórt á skömmum tíma og það þýkt fullkomlega eðlilegt að slíkur viðtali kallí á miklar fjárfestingar og ekki hægt að ætlast til að félög skili hagnaði á meðan slíkt vaxtarkeið stendur yfir. Það er einnig ánægjulegt að sjá að reyndir fjárfestar í flugheiminum skilja að við erum að nálgast markaðinn ódrúvisi þar sem við leggjum mun meiri áherslu á tæknilausnir og hliðartekjur heldur en áður hefur þekkt. Menn staldra við þegar þeir sjá að við erum með hæstu hliðartekjur í heimi á hvern farþega og að við séum að nálgast Icelandair í farþega fjöldi. Það bjóst enginn við því þegar orðum árum. Við vorum að hefja formlegt fjárfestingarkynningarferli og það er eðlilegt að það muni taka nokkrar vikur að klára endanlega stærð og kjör en ég er mjög ánægður með þann mikla áhuga sem við höfum fengið það sem komið er.“

„Ef ekkert verður af skuldafréfaútboðinu, hvert er þá plan b? Hafa verið oformlegar viðræður við önnur flugfélög um að þau kaupí hlutfélag WOW, að hluta eða öllu leyti?“

„Við og Pareto höfum fulla trú á að við klárum útboðið. Þetta snýst í raun bara um kjör og því voru þau viljandi höfð opin í kynningunni. Núna erum við búin að tala við tugi fjárfesta og höfum fengið mjög góð viðbrögð en jafnframt góðar ábendingar og munum nota það til að klára næstu skref. Það má því segja að plan b og c snúist um stærð og álagningu frekar en hvort við klárum fjárfestununa eða ekki. Það hafa ýmsir aðilar sýnt WOW air áhuga í gegnum tíðina en ég hef ekki viljað selja félagið enda tel ég okkur eiga mikið inni enn þá og við höfum gaman af því sem við erum að gera.“

Ekki haft áhrif á miðasölu
Samkvæmt skilmálum útboðsins þarf eigið fé WOW air að nema að lágmarki 25 milljónum dala eftir

Skúli Mogensen segir fréttir síðustu daga af fjárhagsstöðu félagsins ekki hafa haft áhrif á miðasölu. FRETTABLADIÐ/ANTON

●● Það má segja að plan b og c snúist um stærð og álagningu frekar en hvort við klárum fjárfestununa eða ekki.

útgáfu skuldafréfsins en um mitt þetta ári var það rúmlega 20 milljónir dala. Spurður hvort félagið sé af þessum sökum ekki að vinna að því samhljóða skuldafréfaútboðinu að sækja sér einnig aukni hlutfélag til að styrkja eiginfjárstöðu félagsins segir Skúli að gert sé ráð fyrir að WOW air skili hagnaði á seinni hluta ársins og eigið fé verði því „umtalsvert betra“ en 25 milljónir dala.

„Núna er þriðji ársfjórðungur hálfnaður sem er sögulega alltaf besti fjórðungur ársins og við sjáum það nú þegar miðað við afkomuna í júlí og bókunarstöðuna í ágúst og september að þriðji fjórðungur á þessu ári verður næstbesti ársfjórðungur í sögu félagsins og því teljum við afkomuspána fyrir seinni hluta ársins í takt við væntingar okkar.“

Rekstrarumhverfi íslensku flugfélaganna hefur versnað til muna að undanföllum, einkum vegna mikillar samkeppni og hækkanði olíuveris, en WOW air er ekki með neinar varnir gagnvart sveiflum í olíuveri. Rekstrartap á tímabilinu júlí 2017 til júní 2018 nam 45 milljónum dala en tapíð var um 15 milljónir dala allt árið í fyrra. Samkvæmt áætlunum WOW air, sem upplýst er um í fjárfestakynningu Pareto, er hins vegar gert ráð fyrir verulegum viðsnúningi á næstu mánuðum og misserum. Þannig er meðal annars ráðgert að hagnaður fyrir leigugreiðslur, afskriftir, fjármagnsliði og tekjuskatt (EBITDAR) verði 142 milljónir dala á árinu 2019 borið saman við spá upp á 63 milljónir dala á þessu ári.

Bygga þessar áætlanir einkum á breyttum ytri aðstæðum, það er að olíuverð fari lökkandi og meðalfar-

„Mjög mismunandi fyrirtæki“

Skúli segir mjög mikilvægt, þegar rætt er um Icelandair og WOW air, að „átta sig á því“ að flugfélagin séu í eðli sínu „mjög mismunandi fyrirtæki“ með mismunandi viðskiptamódel.

„Það sést mjög vel þegar borinn er saman undirliggjandi kostnaður fyrirtækjanna á hvern floginn kílómetra en við erum með hátt í helmingi lægri kostnað en Icelandair sem gerir okkur kleift að selja mun ódrýrari fargjöld. Jafnframt er meðalaldur okkar flugvéla aðeins þrjú ár á meðan meðalaldur flugvéla Icelandair er um 20 ár þannig að það er eðlilegt að þeir hafi þegar afskrifað sinn flota að fullu á meðan við eigum enn um átta ár eftir af okkar leigusamningum.“

WOW air er að vaxa ört og fjárfesta mikið í uppbyggingu innviða félagsins en á sama tíma hefur farþega fjöldi Icelandair verið að dragast saman líkt og kom fram í júlí-farþegaölunum en farþegum WOW air fjölgaði um 29 prósent á meðan þeim fækkaði um 5 prósent hjá Icelandair milli ára. Þá er Icelandair með innanlandsstarfsemi, hótellektur og aðra ferðatengda þjónustu á sínum ársreikningi sem WOW air hefur ekki. Ég held að bæði fyrirtækin eigi rétt á sér og ég óska vinnu mínum í Vatnsmyrinni alls hins besta í framtíðinni.“

Spáir miktum viðsnúningi í milljónum dala

	2H 2017	2H 2018	Ársbreyting
Heildartekjur	289	390	35%
Heildarrekstrarkostnaður	236	319	35%
EBITDAR	53	72	35%
EBITDA	19	37	96%
EBIT	10	26	159%

gjöld muni hækka frá því sem nú er?

„Já, um er að ræða verulega bætingu en það er byggt á aðgerðum og fjárfestingum sem þegar hefur verið ráðist í eins og með hliðartekju-aukninguna og Premium-sætin. Þessi aukning er þegar orðin ljós í júlí og í bókunum núna á næstu mánuðum. Við erum því ekki að spá hækkanði grunnfargjaldi og lækkandi olíuverði. Þvert á móti vinnum við alla daga að því markmiði okkar að lækka fargjöld og ætlum að halda því áfram.“

Spurður hvornig á því stöð að fjárfestakynningu Pareto var lekið í síðustu viku, meðal annars til fjölmiðla og markaðsaðila, og hvort fréttir í kjölfarið af fjárhagsstöðu félagsins hafi ekki haft áhrif á miðasölu bendir Skúli á að Pareto hafi sent kynninguna á um 70 fjárfesta tíu um alla Norður-Evrópu og því erfitt að stjórna því hvornig hún dreifðist í framhaldinu.

„Í sjálfu sér kom það ekki á óvart í ljósi þess að félagið hefur verið

WOW fer einmitt afhentar fjórar nýjar breiðþotur á næstunni. Hefur félagið not fyrir þær allar að óbreyttu?

„Við fáum tvær Airbus A330neo seinna á þessu ári sem munu nýttast í Inndlandsflugíð sem er mjög spennandi og hefur farið vel af stað. Við vorum að ráða frábæra konu sem framkvæmdastjóra okkar á Inndlandi og það er gaman að segja frá því að bókunarstaðan á fyrri hluta næsta árs er best á Deli af öllum okkar áfangastöðum. Síðan fáum við aðrar tvær Airbus A330neo á næsta ári og miðað við þær móttökur sem við höfum fengið verða þær einnig notaðar í frekari Asiu-uppbyggingu enda er gríðarlegur vöxtur í alþjóðlegu flugi frá Asiu og til Íslandi landfræðilegri kjörstöðu til að tengja saman Asiu og Norður-Ameríku en einnig Evrópu.“

WOW air hefur vaxið gríðarlega á undanföllum árum. Áætlaður farþega fjöldi þessa árs er 3,2 milljónir, tekjur um 659 milljónir dala og þá starfa samtals um 1.400 manns hjá félaginu.

Miðað við stærð flugfélagsins er ljóst að eiginfjárlutfall þess, sem var tæplega 5 prósent í júní, er afar lágt á sama tíma og framtíðarskuldbindingar eru umtalsverðar. Hvernig ætlíð þið að bregðast við því?

„Eins og fyrr segir er útlit fyrir að afkoman á seinni hluta ársins verði mjög góð og að við munum skila góðri afkomu allt árið 2019. Hins vegar er það rétt að til langs tíma væri æskilegt að efla eiginfjárstöðu félagsins og því erum við núna að hefja undirbúningur að skráningu WOW air á hlutabréfamarkað á næstu 18-24 mánuðum. Skuldafréfaútboðið er liður í þeirri vegferð og mun bæta lausafjárstöðu félagsins og tryggja áframhaldandi vöxt okkar fram að útboði sem er mjög mikilvægt.“

Þess má einnig geta að það virðist ríka misskilningur um flugflota WOW air og að velarnar séu allar á leigu. Híð rétta er að við erum með fjórar af 20 flugvéllum á langtíma kaupleigusamningum og munum við eiga þær flugvélar skuldlausar eftir um átta ár. Eigið fé okkar í viðkomandi flugvéllum eykst því jafnt og þétt á næstu árum. Í dag eru þessar fjórar flugvélar langstærstu langtíma skuldbindingarnar á efnahagsreikningi okkar, eða um 139 milljónir dala, en á móti erum við með velarnar undir stafafjarmunum í efnahagsreikningi félagsins sem nema 209 milljónum dala í hálfárs-uppjöfri félagsins.“

Gott að hægist á vextinum

Ríkisstjórnin setti á fót samráðshóp í vor til að meta stöðu kerfislega mikilvægra fyrirtækja, meðal annars flugfélaganna, og hvaða áhrif það hefði ef þau myndu ríða til falls en gert er ráð fyrir að hópurinn skili af sér skýrslu í næsta mánuði. Skúli segir „eðlilegt að stjórnmál fylgylt vel með gangi mála sé ferðajónustan orðin langstærsta greinin í íslensku atvinnulífi.“

Spurður um framtíðarhorfur í ferðajónustu, núna þegar margir telja að blíkur séu á lofti, svarar Skúli því til að hann telji framtíðarhorfur vera góðar og að greinin „í heild sinni hafi gott að því að nú sé að hægja á vextinum. Það gefur okkur tíma til að draga andann og bæta innviðina sem er mjög aðkallandi en einnig að gera ferðajónustuna fjölbreyttari en hún er í dag. Ísland er gríðarlega stórt land og við getum dreift álagningu mun betur um landið svo og búið til sérhæfðari og markvissari ferðir sem geta verið mun arðbærari til lengdar.“

Átta ári í skuldlausar vélar

Á fyrri árshelmingi var eignaferð viðskiptavild upp á 18,4 milljónir dala í efnahagsreikningi WOW air og styrktist eiginfjárstaðan samhljóða sem því nemur. Skúli segir að þetta skýrist aðallega vegna kaupna á Cargo Express „sem er félag sem hefur gengið mjög vel og skilaði 235 milljónum í hagnað á síðasta ári og við teljum geta nýst enn betur í framtíðinni, sérstaklega með tilkomu fleiri stærri breiðþota sem hafa mun meira cargo-pláss.“

HB HÚSGAGNABANKINN

RÝMINGARSALA VEGNA FLUTNINGA

Skoðið úrvalið í vefverslun okkar - www.husgagnabankinn.is

CARRERA hægingastóll
Alklæddur ekta leðri
Tilboð kr. 76.000

RUBELLI hægingastóll
Alklæddur ekta leðri
Tilboð kr. 74.000

RUBELLI hægingastóll
Í sterku áklæði
Tilboð kr. 49.000

BRONSON rafknúinn hægingastóll
Alklæddur ekta leðri
Tilboð kr. 119.000

CARRERA rafknúinn lyftistöll
Alklæddur ekta leðri 2 mótórar
Tilboð kr. 129.000

Skenkur 114
Tilboð kr. 76.000

Vínkápur 112
Tilboð kr. 76.000

Skenkur 120
Tilboð kr. 75.000

Skenkur 145
Tilboð kr. 104.000

Sófaborð 110
Tilboð kr. 55.000

Sjónvarpsskápur 135
Tilboð kr. 68.000

Sjónvarpsskápur 122
Tilboð kr. 75.000

Sjónvarpsskápur 150
Tilboð kr. 94.000

Sjónvarpsskápur 180
Tilboð kr. 89.000

Sjónvarpsskápur 150
Tilboð kr. 97.000

BOW FRONTED
Tilboð kr. 173.000

FRENCH CURIO
Tilboð kr. 73.000

Hornskápur 76
Tilboð kr. 66.000

CHIPPENDALE
Tilboð kr. 127.000

VANESSA
Tilboð kr. 174.000

CHIPPENDALE
Tilboð kr. 199.000

Borðstofuborð
160 x 110 sm 50 sm stækkun
Tilboð kr. 132.000

Borðstofustóll
Tilboð kr. 27.000

Borðstofustóll
Tilboð kr. 26.000

CRIPPS tungusófi
Í hágæða belgísku áklæði
Tilboð kr. 179.000

BRONSON rafknúinn hægingasófi
Alklæddur ekta leðri
Tilboð kr. 214.000

CLASSICO alklætt ekta leðri
Tilboð kr. 270.000

GEORGE í hágæða belgísku áklæði
Tilboð kr. 269.000

BENTLEY alklætt hágæða leðri
Tilboð kr. 395.000

BENNETT 3 + 2,5 sæta
Alklæddir ekta leðri
Tilboð kr. 254.000

Opið 13 - 18 virka daga

www.husgagnabankinn.is - Faxafen 10, 108 Reykjavík - s. 511 0030

Kjartan Ólafsson segir útlit fyrir að tvö af stærstu laxeldislöndunum nálágst framleiðslupak innan skamms. Ísland sé þannig í góðri stöðu til að gripa tækifærin í laxeldi á næstu árum. FRETABLADID/STEFÁN

Arnarlax á leið í norsku kauphöllina

Arnarlax hefur tryggt sér tólf prósent hlutfjárukningu að virði 2,6 milljarðar íslenskra króna en hún hefur í för með sér að fyrirtækið verði skráð á hlutabréfamarkað í Noregi innan tveggja ára. Kjartan Ólafsson stjórnarformaður segir mikil vaxtartækifæri fyrir hendi.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Laxeldisfyrirtækið Arnarlax er vel í stakk búið fyrir uppbyggingu atvinnugreinarinnar á Íslandi. Eftir að hafa margfaldað efnahagsreikning sinn og lokið við 2,6 milljarða króna hlutfjárukningu í sumar stefnir fyrirtækið á skráningu á norska hlutabréfamarkaðinn innan tveggja ára. Kjartan Ólafsson, stjórnarformaður Arnarlax, segir að íslensk laxeldisfyrirtæki geti með tímanum orðið stærri en útgerðirnar.

„Undirbúningstímabilinu er að mestu leyti lokið og nú hefst uppbygging atvinnugreinarinnar,“ segir Kjartan í samtali við Markaðinn. „Fyrsta heila rekstrarárið okkar var í fyrra og önnur laxeldisfyrirtæki byrja að slátra í lok árs þannig að beinu áhrifin af fjárfestingu í greininni koma fram á næsta ári.“

Arnarlax var stofnað árið 2009 af feðgunum Matthíasi Garðarssyni og Kristian Matthíassyni ásamt hópi Bilddælinga. Kjartan var kjörinn stjórnarformaður félagsins árið 2013 en fyrirtækið réðst í fyrstu hlutfjárukninguna 2014 að virði 640 milljónir króna á gengi dagsins í dag. „Þá fengum við inn breiðan hóp af fjárfestum og sama ár settum við fyrstu laxana í sjó,“ segir Kjartan.

Norski laxeldisrisinn Salmur fjárfesti síðar í Arnarlaxi gegnum Salmus AS og jók við sinn hlut árið 2015 til þess að fjármagna kaupin á Fjarðarlaxi. „Fyrirtækið margfaldaðist í umfangi við kaupin á Fjarðarlaxi. Heildareignir fyrirtækisins fóru úr 20 milljónum evra í 110 milljónir og fjöldi starfsmanna

úr 20 í 120. Við litum á þessi kaup sem mikið heillaskref og innkomu Salmur í hluthafahópinn fylgdi mikil þekking og reynsla, bæði á seðastigi og í sjóeldinu. Þeir hafa náð góðum árangri með sínu eldi norðarlega í Noregi og hugmyndin var að nýta þá þekkingu við íslenskar aðstæður. Þetta hljómar kannski einfalt en er í framkvæmd heimikil áskoran.“

Tólf prósent hlutfjárukning

Kjartan greinir Markaðinum frá því að Arnarlax hafi nýlengið við 2,6 milljarða króna hlutfjárukningu sem mun renna stöðum undir frekari uppbyggingu fyrirtækisins. Hlutfé var aukid um tólf prósent en hluthafar Arnarlax lögðu fram rúmlega 60 prósent á móti 40 prósentum frá tveimur nýjum fjárfestum, norskum og sænskum. „Fjármagninu verður ráðstafað í uppbyggingu á lifmassa, seðastöð og vinnslu. Þetta er fjármagnsrekstur og hann krefst sterks efnahags,“ segir Kjartan. Hann segir að hluthafasamkomulagið sé þannig að á næsta ári sé stefnt að skráningu Arnarlax á markaðstorg í Noregi sem er sambærilegt First North í Kauphöllinni á Íslandi. „Eftir það er stefnt að skráningu á norska hlutabréfamarkaðinn innan árs. Það er framtíðarsýnin.“

Greint var frá árs hlutauppgjöri Salmur í vor en þar kom fram að Arnarlax hefði tapað 810 milljónum á fyrsta fjórðungi ársins, samanborið við 514 milljónir á síðasta ári. Þá var EBIT-rekstrarhagnaður félagsins neikvæður um 514 milljónir króna en hann var jákvæður um 450 milljónir á sama tímabili 2017. Kjartan segir að mikilvægt sé að skilja greinina og uppgjörsaðferðir skráðra fiskeldisfyrirtækja þar sem sveiflur í afkomu megi rekja til laxaverðs og bókhalds-

Fyrsta heila rekstrarárið kröftugt

Tekjur Arnarlax á árinu 2017 námu í heildina 67 milljónum evra, eða sem nemur 8,3 milljörðum króna. Þetta var fyrsta heila rekstrarár fyrirtækisins frá stofnun og nam tekjувóxturinn á milli ára hátt í 150 prósent. Að sama skapi hækkaði kostnaðarverð seldra vara úr 2,9 milljörðum króna upp í um 6,3 milljarða og þannig nam brúttó ágóði Arnarlax tveimur milljörðum króna á árinu. Þá var EBITDA félagsins 1,3 milljarðar króna í samanburði við rúmar

hundrað milljónir á árinu 2016. Eins var mikil breyting á EBIT-rekstrarhagnaði á milli ára en hann snerist úr því að vera neikvæður um 300 milljónir króna árið 2016 í það að vera jákvæður um rúmar 500 milljónir á síðasta ári. Heildartap ársins nam 70 milljónum króna sem er minna tap en árið 2016 þegar það nam um tæplega 80 milljónum króna. Eignir Arnarlax námu 13,7 milljörðum evra í árslok 2017 og eigið fé tæpum 6,7 milljörðum.

aðferða. „Salmur er skráð í norsku Kauphöllina í Ósló og gert upp með svokallaðri „fair-value“-aðferð en þá er allur lifmassinn metinn á markaðsverði. Þegar verðið hækkar geturðu fengið út himinháan hagnað en stórtap þegar það lækkar. Við erum enn ekki skráð fyrirtæki og gerum lifmassann upp á kostnaðarverði en reikningar Arnarlax eru gerðir upp í evrum samkvæmt íslenskum ársreikningalögum.“

Árstíðasveiflur stýra væntingum

Framboð á eldislaxi jókst um ríflega helming á árunum 2008 til 2017. Atvinnugreinin hefur þó búið við miklar sveiflur. Heimsframleiðslan jókst til að mynda um 22 prósent á árinu 2012 og dróst saman um sjö prósent árið 2016. Greinendur spá því að framleiðsluaukningin leiti nú í jafnvægi og verði um fimm prósent á næstu tveimur árum.

„Það er útlit fyrir að tvö af stærstu laxeldislöndunum, Noregur og Síle, nálágst framleiðslupak á næstu árum. Vaxtartækifærin í fiskeldi hér á landi eru því umtalsverð, sérstak-

lega í samanburði við hefðbundinn sjávarútveg. Heimsaflinn stendur í stað og nú er svo komið að fiskeldið framleiðir stærri hluta framboðs á sjávarafurðum. Þannig stöndum við í raun frammi fyrir hafi tækifæra með aukinni þekkingu á rektun matvæla í sjónum,“ segir Kjartan. „Iðnbýltingin kom til Íslands mörgum áratugum á eftir Evrópu og eins er fiskeldið á Íslandi áratugum á eftir nágrönnum okkar við Norður-Atlantshafið; Norðmönnum, Skotum, Færeyingum, Kanadamönnum. Því fylgja bæði áskoranir og tækifæri til að tileinka okkur það sem vel er gert og forðast mistök.“

Þá eru framboðssveiflurnar einnig árstíðabundnar og verðið dansar í takt. Laxaverð lækkaði um nærri 35 prósent í sumar, vegna aukinnar slátrunar á eldislaxi í Noregi sem flutti út 16 prósent meira af laxi en á sama tímabili í fyrra. „Markaðurinn hegðar sér iðulega þannig að þegar liður að lokum sumarsins eykst slátrun sem veldur umframframboði. Eftirspurnin tekur síðan við sér þegar nær dregur hátíðunum.

Þessar árstíðabundnu sveiflur stýra væntingum okkar til skemmi tíma.“

Einblína á framleiðslukostnað

Arnarlax getur varið sig fyrir verðsveiflum með tvenns konar hætti, annars vegar með langtímaafhendingsarsamningum og hins vegar framvirkum samningum. „Arnarlax hefur verið ágætlega varinn fyrir sveiflum með langtímasamningum en við einblinum þó umfram allt á að ná framleiðslukostnaðinum niður fyrir 40 norskar krónur á kíló sem er meðalkostnaðarverði í greininni þannig að fyrirtækið sé samkeppnishæft. Aherslur okkar eru því alfaríð á rekstur félagsins þessi misserin til að tryggja samkeppnishæfni. Öðruvísi getum við ekki byggt þessa grein upp á Íslandi. Það er ekki í boði að sitja og bíða eftir betri markaðsaðstæðum.“

Arnarlax gerir ráð fyrir að framleiðslan vaxi úr 10 þúsund tonnum árið 2017 upp í 23 þúsund tonn árið 2022. Framleiðsluspáin fyrir árið 2018 hljóðaði upp á um tíu þúsund tonn en hún var lækkuð niður í um 7 þúsund tonn. „Við stöðvuðum framleiðslu í júní og júlí og munum einnig stöðva hana í september, annars vegar vegna slyss sem við urðum fyrir í febrúar og hins vegar vegna framkvæmda við vinnsluna á Bilddal og seinkunar á slátrun. Hlutfjárukningin gerir okkur hins vegar kleift að auka framleiðsluna enn frekar og við stefnum á að setja rúmlega þrjár milljónir seða í sjó á næsta ári. Ef hver fiskur verður um fjögur kíló að þyngd eykst framleiðslan um 12 þúsund tonn á næstu árum. Uppbyggingin tekur hins vegar drjúgan tíma vegna þess að framleiðsluferillinn er svo langur.“

Þrátt fyrir töluverðar skammtímasveiflur hefur laxaverð að jafnaði

hækkað á undanförunum árum. Þannig nam árleg meðalhækkun laxaverðs 8,2 prósentum á árunum 2008 til 2017 en hana má rekja til kröftugrar eftirsurnar að sögn Kjartans. „Laxinn er háðæðavara sem er neytt á öllum tímum dagsins, alla daga vikunnar, jafnt helgar sem virka daga hvort sem er reykt eða grafið, nú eða í sushi, sashimi eða laxa-carpaccio svo dæmi sé tekið. Vörubróunin hefur í raun gengið einstaklega vel,“ segir Kjartan.

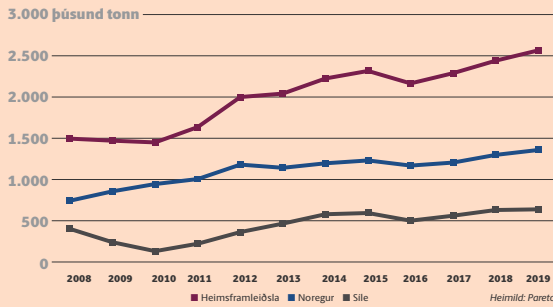
„Það hefur verið stöðug sex til átta prósentu aukning í eftirsurn á hverju ári. Eftirsurnin hefur að jafnaði vaxið hraðar en framboð og að því leyti höfum við ekki áhyggjur af skammtimasveiflum í framboði,“ segir hann og bendir á að samkvæmt líkönun greindana þurfi framboð að aukast um rúm 8% prósent til þess að verðlækkun á milli ára komi fram. Það séu ólíklegar langtímahorfur í ljósi þeirrar aukningar í eftirsurn sem vænta má spár allþjóðastofnana um fólksfölgun og áframhaldandi fjölgun í millistétt Asíu ganga eftir.

Eldin verði stærri en útgerðir

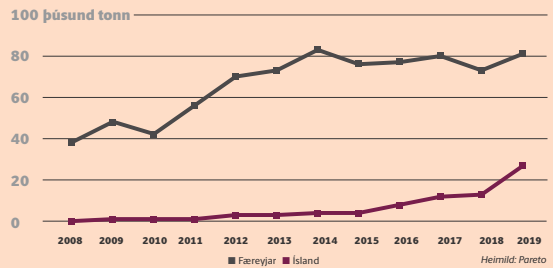
Kjartan segir Ísland verða að nýta þau tækifæri sem landfræðileg staða þess býður upp á. „Þannig höfum við í raun byggt upp þau lífsgæði sem við búum við í dag eins og glögg má sjá af forskinum á krönnunni. Það eru í raun bara örfá lönd sem hafa aðstæður fyrir laxeldi og Sameinuðu þjóðirnar hafa hvatt þau lönd sem tækifæri hafa til að nýta aðstöðu sína til fiskeldis. Færeyingar og Norðmenn hafa á undanförunum árum margfaldað útflutningsverðmæti sjávarafurða með laxeldi. Ef við viljum áframhaldandi uppbyggingu lífsgæða, svo sem í mennta- og heilbrigðiskerfi, þá þurfum við vöxt.“

Í þessu samhengi ber Kjartan

Frámleiðsla í laxeldi og framleiðsluspá

Frámleiðsla í laxeldi og framleiðsluspá

saman þróun á tekjum stærstu íslensku útgerðarinnar, HB Granda, annars vegar og Salmar hins vegar. Fyrirtækin tvö höfðu álika miklar tekjur árið 2006 en tíu árum síðar voru tekjur Salmar öronar um það bil fimm sinnum meiri. Þá vaknar sú spurning hvort íslensk fiskeldisfyrirtæki geti með tímanum orðið jafn umsvifamikil og útgerðirnar.

„Útgerðirnar eru nú þegar uppi í þaknu og geta ekki vaxið ef þeim er

ekki heimilt að hagræða og sameinast. Villti aflinn í höfunum breytist litíð í heild sinni á meðan markaðir stækka. Þetta er stóri munurinn á fiskeldinu og hinu hefðbundna útgerðarformi,“ segir Kjartan og nefnir einnig að fiskeldi og útgerð séu ólík að því leyti að fiskeldi sé drifíð áfram af eftirsurn en veiðarnar af framboði. „Á föstudegi erum við búin að selja uppskeruna fyrir komandi viku. Hefðbundinn sjávar-

Viðtæk reynsla í sjávarútvegi

Kjartan Ólafsson útskrifaðist með meistaraþráðu í sjávarútvegsfræðum frá Háskólanum í Tromsø með áherslu á fiskihagfræði og fjármál. Árið 1999 gekk gekk hann til liðs við Fjárfestingarbanka atvinnulífsins sem síðar varð Glitnir. Þar vann Kjartan við kostgæfnisathuganir og greiningu á sjávarútvegi. „Ég flutti til Álandss eftir yfirtöku Glitnis á KreditBanken árið 2005 og leiddi þar norska sjávarútvegsteymið. Þremur árum síðar var ég ráðinn framkvæmdastjóri sjávarútvegsteymis Glitnis.“ Kjartan stofnaði sitt eigið ráðgjafarfyrirtæki, Markó Partners, árið 2011 og var það meðal annars ráðgjafi kanadíska félagsins High Liner Seafood við kaup á bandaríska hluta ícelandic Group sama ár. Hann var kjörinn stjórnarformaður Arnarlax árið 2013.

útvegur er í meiri mæli framleiðsludrífinn, í þeim skilningi að fiskurinn er seldur eftir að hann er veiddur.“

700 milljóna króna skattspor

Hvað geta stjórnmöld gert til þess að búa íslenska laxeldisöndunum betri skilyrði? „Það er að mínu mati gríðarlega mikilvægt að við sættumst á lagaramma og umgjörð sem þurfa að vera þannig að hagsmunaaðilar beygi sig undir visindalega ráðgjöf. Áhættumat Hafrannsóknastofnunar kveður á um að framleiðsla á um 70 þúsund tonnnum á ári sé vel innan skynsamlegra hættumarka hvað varðar hugsanleg áhrif á villilaxinn. Við þurfum að vinna áfram

með áhættustýringu og beita mælitækjum upplýsingar og visinda.“

Hvaða sköðun hefurðu á umræðunni um laxeldi á Íslandi? „Umræðan hefur verið lituð af hagsmunabaráttu þar sem veiðiréttarhafar leitast við að rægja atvinnugreinina með ósannindum og hræðsluáróðri eins og til dæmis um áhrif hugsanlegrar erfðamengunar og ástand botns undir sjókvíum. Það er að sjálfsgöðu ekki okkur í hag og beinlínis stórhættulegt í svona rekstri, að sinna ekki umhverfisþáttum eins lús og uppsöfnun á botni. Þannig tekur Arnarlax umhverfismálin mjög alvarlega og við höfum stutt við tillögur um auknið gegnsæi og birtunum nú til dæmis lúsatölur á heimasiðu okkar. Auk áhættumats á áhrifum á villilaxinn framkvæmir Hafrannsóknastofnun burðarþolsmat á fjórðunum þar sem aðstæður eru metnar. Það er algjört lyklatríði að umræðan byggji á staðreyndum og visindum,“ segir Kjartan.

Í skýrslu starfshóps sjávarútvegsráðherra, sem þú sást í, er lagt til að innheimt verði auðlindagjald af þeim sem stunda laxeldi í sjókvíum. Hefur laxeldisöndurinn á Íslandi burði til að greiða sérstakan skatt eins og stendur?

„Arnarlax hefur ekki sett sig upp á móti umræðu um auðlindagjald. En hafa þarf í huga að í Noregi var laxeldi leyft að vaxa sem atvinnugrein í 40 ár áður en umræða um auðlindagjald hófst. Skattspor Arnarlax fyrir síðasta ár var uppi í kringum 700 milljónir og ef við tókum Billdudal sérstaklega fyrir var það svæði áður skilgreint sem brothætt byggð en er nú í blóma. Uppbygging í þessari grein hefur blásið lífi í strandbæi um allan heim og haft ótvíráða kosti hvað varðar umhverfisvæna matvælaframleiðslu og samfélagsáhrif.“

Ísafold er ein stærsta prentsmiðja landsins og þjónustar daglega stóran hóp viðskiptavina. Verkefni okkar eru jafn fjölbreytt og viðskiptavinir okkar eru margir. Allt frá einföldum nafnspjöldum til bæklinga sem dreift er í öll heimili landsins. Bækur, tímarit, bæklingar og umbúðir. Við komum hugmyndum þínum í framkvæmd.

Hafðu samband og við klárum þetta saman.

Logi Knútsson, prentari og Leedsari

Suðurhrauni 1 | 210 Garðabæ | Sími: 59 50 300 | www.isafold.is

Ísafoldarprentsmiðja er umhverfisstærsta prentsmiðja af Svaninum, norræna umhverfismærkinu. Við erum aðilar að Rammasamningi Ríkiskaupa og Rammasamningi Reykjavíkurborgar. Við framleiðum dagblöð, bækur, tímarit, bæklinga, umbúðir, veggspjöld, bréfsföni, umslög, nafnspjöld, fjölpóst og margt fleira.

Áratugur breytinga: Neysla og neyslumynstur

Matthías Þorvaldsson
viðskiptastjóri
hjá Gallup

Áratugur er brátt liðinn síðan efnahagshrunið reið yfir. Margir segja að hrúnið hafi breytt hegðun fólks, að minnsta kosti til skamms tíma. Innflutningur nýrra bíla hafi lagst að stórum hluta af fyrst eftir hrún, en að bílpartasölur og bifreiðaverkstæði hafi blómstrað sem aldrei fyrr. Ferðalög hafi aukist mikið innanlands á kostnað utanlandsferða, fólk hafi þurft að spara peninginn í stað þess að eyða honum í eitthvað misgafulegt. Ferðamáti hafi almennt breyst í þá veru að einkabíllinn var hvíldur eða seldur, ganga, hlaup, hjólréiðar og almenningssamgöngur hafi komið í staðinn, umhverfisvænni ferðamátar. Þá var rætt um að fólk hefði farið að hittast meira og að matarboðum hefði fjölgað. Hér verður skoðað hvernig þessir þættir þróuðust og hvernig staðan er í dag, en Gallup rannsakar fjölmarga þætti sem gætu varpað ljósi á málið.

Bilaviðgerðir

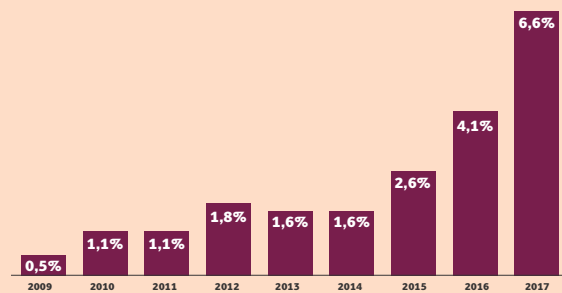
Í Neyslu- og lífsstílskönnun Gallup árin 2008 og 2009 sögðust einungis 53% svarenda láta gera við heimilisbílinn á almennu bifreiðaverkstæði. Þetta hlutfall hefur æ síðan mælst hærra og er nær alltaf talsvert yfir 60%.

Ferðalög

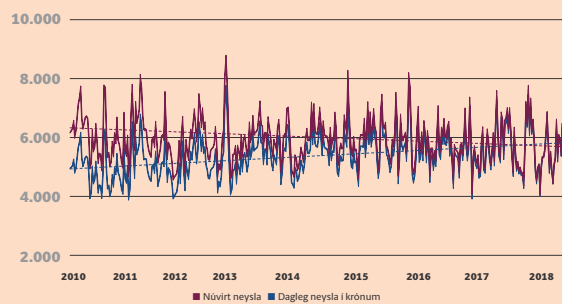
Þegar fólk var spurt hvort það hefði ferðast eitthvað innanlands á síðastliðnum 12 mánuðum, sögðust að meðaltali 84% hafa gert það árin 2008 til 2010, en þetta hlutfall hefur farið lækkaði síðan þá og er meðaltali síðustu þriggja ára (árin 2015 til 2017) nú tæplega 79%. Ekki stórkostleg breyting, en einhver viðbending um að skammtíma áherslubreyting hafi orðið hjá fólki í ferðavali í kjölfar hruns.

Ferðum Íslendinga til útlanda hefur fjölgað svo um munar á síðastliðnum áratug. Þannig fóru tæplega 49% landsmanna í minnst eina utanlandsferð (í fri) árin 2008 til 2009,

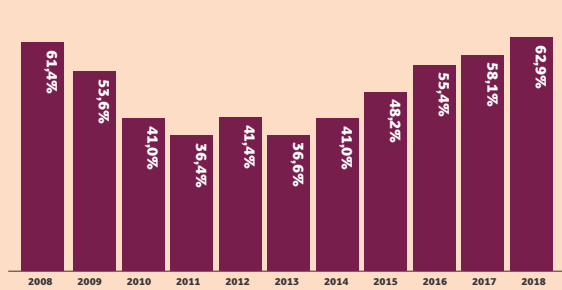
Hlutfall sem fór fimm eða fleiri ferðir í fri erlendis

Dagleg neysla

Hlutfall sem getur safnað sparifé

en þetta hlutfall fyrir árin 2016 og 2017 er riflega 76%. Þá hefur fjöldi þeirra sem fara fimm eða fleiri ferðir í fri á ári hvorki meira né minna en þrettánfaldað á milli áruna 2009 og 2017 (úr 0,5% í 6,6%). Aukin samkeppni, lægra verð, meira framboð, aukid úrval. Í utanlandsferðum hefur á síðasta áratug orðið alger sprenging

í neyslumynstri Íslendinga og sér ekki fyrir endann á henni enn.

Matargestir

Hversu oft færð þú matargesti? Aðspurð sögðust 83% Íslendinga fá matargesti minnst fimm sinnum árlega árið 2008. Þetta hlutfall hélst nánast óbreytt í sex ár, eða til ársins

Ferðum Íslendinga til útlanda hefur fjölgað svo um munar á síðasta áratug.

Í utanlandsferðum hefur á síðasta áratug orðið alger sprenging í neyslumynstri Íslendinga og sér ekki fyrir endann á henni enn.

2013. Árin 2014 til 2016 mældist það um 77% og í fyrra féll það aftur, eða í 72%. Matarboðum virðist þannig vera að fækka hjá Íslendingum. Skyldi það vera af því að þeir eru oftari í útlöndum?

Ferðamáti – strætó og reiðhjól

Undanfarna mánuði hefur verið fjallað mikið um almenningssamgöngur, ekki sist borgarlinnu. Í þeirri umræðu hefur verið minnst á hversu hægt gengur að auka notkun fólks á strætó, en hlutdeild strætó í ferðamáta hefur verið um 4% og hefur það hlutfall lítið breyst frá árinu 2011 samkvæmt ferðavenjukönnun sem Gallup framkvæmir fyrir SSH og Vegagerðina.

Það gengur misvel að fá Íslendinga til að nota reiðhjól. Þannig hefur reiðhjólæign landsmanna breyst lítið á síðastliðnum áratug, en engu að síður jókst hlutdeild hjólréiða sem ferðamáta úr 4% í 6% milli áruna 2014 og 2017 samkvæmt áður nefndri ferðavenjukönnun.

Neysla og sparnaður

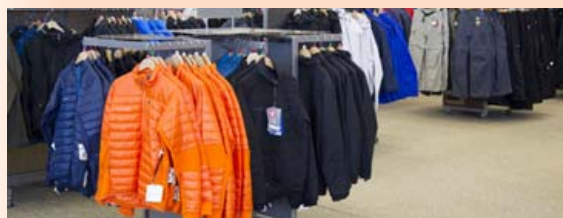
Gallup hefur síðastliðni níu ár beðið fólk að áætla hversu hárra upphæð í krónum það eyðir í daglega neyslu sína, þ.e. í mat, drykk, hreinlætisvörur, fót, skemmtanir og þess háttar, en ekki stærri innkaup svo sem húsnæði og bíla. Meðalupphæð

daglegrar neyslu hefur hækkað úr tæplega 5 þúsund krónum í næstum 6 þúsund á árunum 2010 til 2018. Þegar upphæðir fyrri ára eru á hinn bóginn skoðaðar á núverandi, má draga þá ályktun að dagleg neysla fólks hafi dregist aðeins saman á þessu níu ára tímabili.

Ef það er rétt að dagleg neysla hafi dregist saman eða í besta falli staðið í stað undanfarnir áratug, er fólk þá að spara meira? Gallup biður fólk í sífellu um að meta fjárhagsstöðu heimilisins: Er verið að safna skuldum, ganga á sparifé til að ná endum saman, standa á slöttu, hvort hægt sé að spara svolitíð, eða talsvert. Hlutfall þeirra sem geta safnað sparifé hefur breyst mikið undanfarnir áratug. Fyrstu fjögur árin eftir hrún (2008-2011) lækkaði þetta hlutfall úr riflega 61% í 36-41%, hélst á því bili til ársins 2014, en hefur síðan þá hækkað aftur og hefur reyndar aldrei mælst hærra en núna (2018), eða í rétt tæplega 63%.

Að lokum

Alkunna er að besta forspá um hegðun fólks er fyrri hegðun þess. Íslenska efnahagsáfallið markaði upphafið að áratug breytinga og það breytti vissulega hegðun fólks sé tekið mið af fyrrgreindum niðurstöðum. Sumt breyttist mikið og er enn að breytast. Ferðamannaáætlunin er til dæmis á vegferð sem er enn að taka á sig mynd og stafræna byltingin er vel þekkt, hún er í fullum gangi. Samfélagslegt hlutverk Gallup á Íslandi felst að stórum hluta í að fylgjast reglulega með ótal þáttum mannlífsins og greina frá þróun þeirra yfir tíma. Gallup mun áfram fylgjast með framvindunni. Og segja frá.

Útivistarverslunin Ellingsen er rekin sem dótturfélag S4S. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

S4S keypti allt hlutafé í Ellingsen fyrir tæpar 250 milljónir króna

Verslunarrísinn S4S keypti allt hlutafé í útivistarversluninni Ellingsen fyrir tæpar 246 milljónir króna, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi félagsins fyrir síðasta ár. Kaupin á Ellingsen, sem rekur tvær verslanir, annars vegar á Akureyri og hins vegar í Reykjavík, gengu í gegn í maí í fyrra.

Ellingsen er rekið sem dótturfélag S4S en síðarnefnda félagið rekur meðal annars verslanir Steinars Waage, Kaupfélagið, Ecco og Skechers, auk netverslana. Seljandinn var Sjávarvísun, fjárfestingarfélag Bjarna Ármannssonar, en samhliða kaup-

unum fór eignarhlutur félagsins í S4S úr 26 prósentum í 40 prósent. Pétur Þór Halldórsson á jafnframt 40 prósent hlut í verslunarrísanum en þeir Hermann Helgason framkvæmdastjóri og Georg Kristjánsson fara með tju prósent hlut hvor.

Í ársreikningi S4S kemur jafnframt fram að afkoma Ellingsen hafi verið jákvæð um 13,3 milljónir króna á síðasta ári. Var eigið fé útivistarverslunarinnar líölega 82 milljónir króna.

S4S hagnaðist um riflega 102 milljónir króna í fyrra en rekstrartekjur verslunarfélagsins voru um 3.197 milljónir króna á árinu. – Kjú

Lagardère á Íslandi velti 3,8 milljörðum

Lagardère á Íslandi, sem rekur veitingastaði og sælkeraverslun í Flugstöð Leifs Eiríkssonar, hagnaðist um 248 milljónir króna á síðasta ári og jókst hagnaðurinn um 36 prósent frá fyrra ári þegar hann var um 182 milljónir króna.

Fram kemur í ársreikningi félagsins, Lagardère Travel Retail ehf. sem er einn stærsti veitingasalinn á Íslandi, að rekstrartekjur þess hafi numið 3.795 milljónum króna í fyrra borið saman við 3.014 milljónir króna árið 2016. Jukust tekjurnar þannig um 26 prósent á milli ára.

Rekstrargjöld Lagardère Travel Retail námu 3.402 milljónum króna á síðasta ári en þau voru 2.747 milljónir króna árið 2016.

Félagið, sem rekur veitingahúsin Nord og Mathús, kaffihúsin Kvikk Café og Segafredo, barinn Loksins og verslunina Pure Food Hall, átti eignir upp á 1.056 milljónir króna í lok síðasta árs og var eigið fé þess á sama tíma 545 milljónir.

Fjöldi ársverka var 153 í fyrra skorið saman við 134 árið áður en í skýrslu stjórnar segir að félagið hafi þurft að leita til starfsmannaleiga til þess að brúa skort á starfsfólki.

Lagardère á Íslandi rekur fjölda kaffihúsa og veitingastaða, auk sælkeraverslunar, í Flugstöð Leifs Eiríkssonar, þar á meðal Nord. FRÉTTABLAÐIÐ/EYVÖR

Hagnaður Lagardère á Íslandi var um 248 milljónir króna á síðasta ári og jókst um 36 prósent á milli ára.

Lagardère á Íslandi er að meirihluta, sextíu prósentum, í eigu franska móðurfélagsins Lagardère á móti íslenskum hluthöfum sem eiga fjórutíu prósent hlut í gegnum félagið NQ ehf. Félagið hóf starfsemi í Flugstöð Leifs Eiríkssonar árið 2015. – Kjú

X-LÍNA OPEL ER FULLKOMNUÐ

Nýr Grandland X fullkomnar flokk sportjeplinga frá Opel. Hver þeirra þriggja hentar þér best?

UPPELDUR!
Ný sending væntanleg

Opel Grandland X

Grandland X er flaggskip sportjeplinga Opel og á frábæru verði. Hér eru þægindi, hátækni og lúxus staðalbúnaður.

Verð frá: **3.990.000 kr.**

Frumnýningartilboð:

Verð frá: 3.790.000 kr.

Aðeins örfá eintök eftir á þessu frábæra tilboði!

Opel Mokka X

Mokka X er flottur fjórhjóladrifinn sportjeplingur sem sameinar lipurð og styrk.

Verð: **4.990.000 kr.**

Tilboðsverð: **4.490.000 kr.**

Opel Crossland X er öruggasti bíllinn árið 2017 í sínum flokki, samkvæmt EURO NCAP.

Opel Crossland X

Crossland X kemur þér hvert á land sem er, allt í senn öruggur, rúmgóður, sparsamur og þægilegur.

Verð frá: **3.090.000 kr.**

Tilboðsverð: 2.890.000 kr.

Þýsk gæði

Þýsk hönnun

Þýsk hagkvæmni

Reynsluaktu Opel og þú gætir unnið Opel Karl til afnota í heilt ár

THE FUTURE IS EVERYONE'S

Kynntu þér Opel og bókaðu reynsluakstur á opel.is

Sýningarsalir
Krókháls 9, Reykjavík, 590 2000
Njarðarbraut 9, Reykjanesbæ, 420 3330

Opunartímar
Virka daga 9–18
Laugardaga 12–16

Bíllit
Benna

Skotsilfur

Copley í stjórn Steinhoff

Paul Copley, forstjóri Kaupþings, mun hafa nóg fyrir stafni á næstunni en hann var í liðinni viku skipaður í stjórn Steinhoff, suðurafríska smásölurísans sem hefur ríðað til falls á undanföllum mánuðum vegna bókhaldshneykslis. Copley, sem tók við starfi forstjóra Kaupþings í apríl 2016, er sérfræðingur í endurskipulagningu fyrirtækja og var meðal annars einn af lykilmönnum í skiptum á slitabúi Lehman Brothers í Bretlandi, en gjaldþrot bankans er stærsta gjaldþrot fjármálasögunnar. Hans biður það vandasama verk að endurheimta tiltrú fjárfesta á suðurafríska félaginu en félagið hefur fallið um 95 prósent í virði eftir að efasemdir vöknudu um bókhald þess.

Líklegt að Eggert hreppi hnosið

Afar líklegt er talið að **Eggert Þór Kristófersson**, sem hefur gegnt starfi forstjóra N1 frá byrjun árs 2015, verði ráðinn forstjóri sameinaðs félags N1 og Festar. N1 tekur við rekstri smásölukeðjunnar, sem rekur meðal annars verslanir undir merkjum Krónunnar og ELKO, í byrjun næsta mánaðar og verður í kjölfarið boðað til hluthafafundar þar sem kjörin verður stjórn sameinaðs félags. Eitt fyrsta verk Eggerts Þórs verður að selja þrjár sameinstöðvar Dælnnar, eins og Samkeppniseftirlitið gerði kröfu um, en að sögn kunnugra er þó nokkur áhugi á að kaupa stöðvarnar sem hafa skilað góðri afkomu.

Bláa lónið brátt það verðmætasta

Líkur eru á því að Bláa lónið verði brátt verðmætasta ferðabjónustufyrirtæki landsins. Fyrir ári var markaðsvirði félagsins um 38 milljarðar króna en til samanburðar var virði Icelandair Group á sama tíma næstum tvöfalt hærra. Virði flugfélagsins er hins vegar nú komið í 44 milljarða á meðan telja má líklegt að virði Bláa lónsins sé meira en 40 milljarðar en afkoma félagsins, sem **Grimur Sæmundsen** stýrir, hefur haldið áfram að batna undanfarið.

Grikkir snúa aftur á fjármagnsmarkaði

Grísk stjórnvöld munu nú í fyrsta sinn í átta ár geta sótt sér lánsfé á alþjóðlegum fjármagnsmörkuðum en þriggja ára björgunaráætlun landsins rann sitt skeið á enda á mánudag. Forsvarsmenn Evrópusambandsins fögnuðu áfanganum og sögðu Grikkir nú geta staðið á eigin fótum en grískur almennigur var ekki eins upprifinn við tíðindin, enda þarf hann að standa skil á niðþungum skuldum til ársins 2030. NORDICPHOTOS/GETTY

Regla í heystakki

Gunnar Dofri Ólafsson
lögfræðingur
Viðskiptaraðs

Frumforsenda þess að geta fylgt lögum og reglum er að vita hver þau eru. Þannig er æskilegt að reglur séu, svo fátt eitt sé nefnt, birtar, almennar, skiljanlegar og framkvæmanlegar. Lögjafinn hefur lagt sig fram um að tryggja að nýjasta útgáfa gildandi réttar sé ávallt aðgengileg hverjum sem vill á vef Alþingis, þótt mikið sé tekist á um hvort efni laganna sé nægilega skýrt. Þessari framsetningu er hins vegar ekki að heilsa hjá framkvæmdavaldinu við birtingu reglugerða.

Ef einhver ætlar að kynna sér tiltekna reglugerð eða vill fá heildstætt yfirlit yfir gildandi stjórnvaldsfyrirmæli er það hægara sagt en gert. Nú er sá hátturinn hafður á að reglugerðir birtar í reglugerðarsafni Stjórnarráðsins og allar síðari breytingar á þeirri reglugerð eru að jafnaði birtar í aðskildum skjölum. Reglugerð um leigubifreiðar hefur

til dæmis verið breytt tíu sinnum þannig að hún minnir á öxina sem þabbi minn erfið frá þabba sínum og ég loks frá þabba mínum, nema hvað að það er buið að skipta þrisvar um haus og fimm sinnum um skaft á öxinni.

Gildandi reglugerð er því að efninu til allt önnur en upprunalega reglugerðin, þó svo hún beri ennþá sama nafn og hafi enn undirskrift sama ráðherra og þegar hún var sett. Til að komast að því hverjar gildandi reglur eru þarf því að bera saman fjölmargar breytingarreglugerðir við upprunalega reglugerðina.

Óaðgengilegar reglur eru ekki góðar reglur

Fólk og fyrirtæki eiga að geta kynnt sér lög og reglurnar í landinu og hafa gott aðgengi að upplýsingum um þau boð og bönn sem þau eiga að fylgja. Í einhverjum tilvikum hafa stofnanir tekið að sér að halda úti uppfærðum reglugerðum á vef sínum og er það vel. Hins vegar á sá sem vill kynna sér gildandi rétt ekki að þurfa að þræða vefi ráðuneyta og ríkisstofnana til að finna læsilega útgáfu af reglugerðum, eða sauma breytingarreglugerðir saman við upprunalega reglugerð í groddalegu Word-skjali, fullu af breyt-

●● Reglugerð um leigubifreiðar hefur til dæmis verið breytt tíu sinnum þannig að hún minnir á öxina sem þabbi minn erfið frá þabba sínum og ég loks frá þabba mínum.

bætist ný grein, 7. gr. a, svohljóðandi:

Ef gefin er út breyting við stjórnvaldsfyrirmæli skv. 3. gr. eða við samning skv. 4. gr. skal fella texta hennar við gildandi stjórnvaldsfyrirmæli eða samning og birta á vef þess ráðuneytis sem fer með framkvæmd málaflokksins.

2. gr.

Lög þessi óðlast þegar gildi.

ingasporum. Reglugerðir eiga allar að vera auðveldlega aðgengilegar öllum á einum stað. Þessi skortur á aðgengi er ef til vill viðráðanlegri fyrir stærri fyrirtæki sem hafa lögfræðinga innan sinna vebánda, en mest bitnar þetta á einstaklingum, sprotum og litlum og meðalstórum fyrirtækjum sem vilja komast að því hvaða reglur gilda um þau.

Lögjafinn er fullmeðvitaður um þessa stöðu. Frumvarp um uppfærslu stjórnvaldsfyrirmæla var lagt fyrir Alþingi haustið 2015. Fyrsti flutningsmaður var Helgi Hrafn Gunnarsson, þingmaður Pirata, og er frumvarpið svo lítið og létt að það rúmast ágætlega hér:

1. gr.

Við löginn [lög um Stjórnartíðindi og Lögbirtingablað, nr. 15/2005]

Ágreiningur og viljastyrkur

Lilja Bjarnadóttir
sáttamiðlari hjá Sáttaleiðinni og FKA-félagsskona

Ránsóknir hafa sýnt að viljastyrkur (e. willpower) er tæmandi auðlind: því meira sem við nýtum viljastyrk yfir daginn, því erfiðara verður fyrir okkur að standast freistingar. Dr. Roy Baumeister sýndi m.a. fram á þetta

í könnun þar sem nemendur sem máttu ekki fá sér nýbakaðar smákökur gafust fyrir upp við að leysa erfiðar þrautir en hópurinn sem mátti fá sér.

Við vitum öll að það er ekki hægt að taka orð til baka, og því bitum við stundum í tunguna á okkur eða höldum aftur af okkur. Slíkar aðgerðir geta gengið á sjálfsstjórna og viljastyrkinn hjá okkur. Því lengur sem svoleiðis ástand varir í ágreiningi, þeim mun meiri líkur eru á því að þú gefist upp eða springir og segir allt það sem þú ætlaðir ekki að segja.

●● Við vitum öll að það er ekki hægt að taka orð til baka og því bitum við stundum í tunguna á okkur eða höldum aftur af okkur.

Hér eru fimm leiðir til þess að auka sjálfsstjórn þína í erfiðum samtölum.

1) Veldu rétta tímann fyrir erfið samtöl. Oft höfum við meiri

þolinmæði á morgnana, áður en við höfum þurft að taka mikið af ákvörðunum eða staðið frammi fyrir freistingum.

2) Erfitt samtál eða langar samningaviðræður fram undan? Kannski hvort þú getur skipt þeim upp í fleiri styttri samtöl. Það er ekki alltaf mögulegt en það getur verið hjálplegt að hugsa um „erfiða samtalið“ sem nokkur styttri samtöl heldur en eitthvað sem verður að leysa í eitt skipti fyrir öll.

3) Erfiður dagur? Taktu stöðuna áður en þú byrjar á erfiðu samtali sem kemur óvænt á borðið til

þín. Það gæti verið árangursríkara að segja: „Við þurfum að tala um þetta og ég vil að við gerum það. En ekki núna. Ég er uppgefin(n) og mun ekki sýna minar bestu hliðar í þessu samtali ef við tökum það núna.“

4) Passaðu að vera ekki svöng/svangur. Sjálfsstjórn þarfnast orku eins og hvað annað og ef við erum orkulaus erum við líka líklegri til þess að hafa minni þolinmæði í ágreiningi.

5) Leggðu þig. Orkuleysi getur líka stafað af þreytu og þá getur hjálpað að taka stuttan lúur.

HVAÐ ER AÐ FRÉTTA?

Frettabladid.is færir þér nýjustu fréttir dagsins og ítarlega umfjöllun um málefni líðandi stundar.

Fylgstu með á frettabladid.is

Ekki missa af neinu, fylgdu
Fréttablaðinu á Facebook

FRÉTTABLAÐIÐ.IS

Stjórnarmadurinn

@stjornarmadur

Dýrkeyptur barnaskapur

Á dögunum gengu fulltrúar Sjálfstæðisflokksins af fundi Skipulags- og samgönguráðs borgarinnar vegna þess að þeim hafði ekki verið veittur nægjanlegur frestur og aðgangur að upplýsingum til að taka upplýstar ákvarðanir.

Fyrir ráðinu þann dag lágu 75 mál og hverju þeirra fylgdu að minnsta kosti tugir blaðsíðna af gögnum og upplýsingum.

Fulltrúar minnihlutans fengu að eigin sögn minna en sólarhring til að kynna sér gögnin og áttu síðan að mæta á fund þar sem taka átti mikilvægar ákvarðanir sem vörðuðu mikla hagsmuni borgarbúa.

Nú liggur fyrir að borgarstjórn Reykjavíkur virðist svipa meira til handrits að raunveruleikabætti en samkomu fullorönnna og lögráða einstaklinga. Þar er við marga að sakast en skyldi þó einhver álasa sumum fyrir að reka út úr sér tunguna vitandi að ákveðin fulltrúar minnihlutans bita á agnið í hvert einasta skipti? Hvor litur verr út, fulltrúi fimm prósentanna sem beitr leikskólataktik, eða fulltrúi stærsta flokks borgarinnar sem tekur það svo óstínt upp? Alveg örugglega sá síðarnefndi.

Sama fulltrúa stórflokksins hefur að því er virðist á hverjum einasta fundi tekist að einblína á smámál á kostnað hinna stærri. Auðvitað sjá kollegar hennar í meirihlutunum sér leik á borði. Hvert tækifæri er nýtt til að beina sjónum frá því sem raunverulega skiptir máli. Rekstri borgarinnar.

Auðvitað er það stórmál ef ákvarðanir hjá borginni eru teknar í slíkum flýti og á grundvelli svo takmarkaðra tækifæra til að kynna sér málin eins og raunin virðist hjá skipulagsráði. Slíkt myndi aldrei tíðkast hjá einkafyrirtæki, og ef svo væri sæjust þess fljótlega merki í rekstrinum.

Ruglið í borgarstjórn veldur því hins vegar að ekki er auðvelt að greina alvöru mál frá því sem engu skiptir. Þar eiga þeir fulltrúar sem einblína á ull og munneifflur mesta sök. Barnaskapur þeirra væri skondinn, ef ekki væri fyrir þá staðreynd að hann kann að hafa raunveruleg áhrif á rekstur og afkomu borgarinnar. Vinsamlegast vaxið úr grasi.

Sjávarsýn hagnaðist um 420 milljónir í fyrra

Sjávarsýn, fjárfestingarfélag Bjarna Ármannssonar, hagnaðist um 419 milljónir króna í fyrra samkvæmt nýbirtum ársreikningi félagsins. Félagið tapaði 50 milljónum króna árið 2016 og 333 milljónum árið 2015.

Hrein ávöxtun verðbréfa í eigu félagsins var jákvæð um 216 milljónir króna á síðasta ári og fékk félagið jafnframt greiddan arð að fjárhæð samtals um 191 milljón. Eignir Sjávarsýnar námu ríflega 3.916 milljónum króna í lok síðasta árs, þar sem mestu munaði um eignar-

Bjarni Ármannsson.

hluti í öðrum félögum og skuldabréf og aðrar langtímakröfur, en heildarskuldir voru um 1.270 milljónir. Eigið fé félagsins var því tæplega 2.647 milljónir króna í árslok 2017.

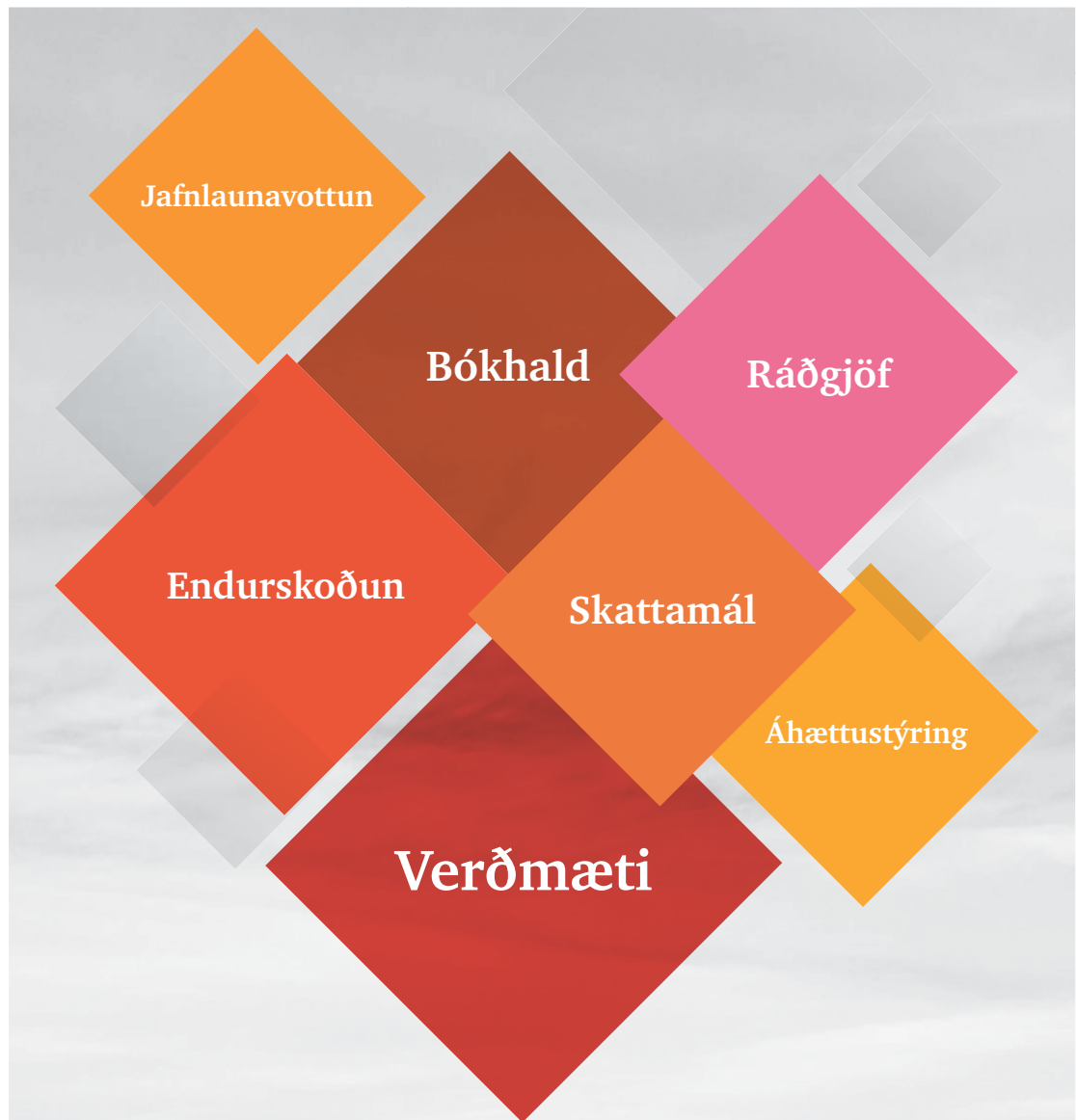
Sjávarsýn heldur utan um fjárfestingar Bjarna í ýmsum fyrirtækjum. Þannig er félagið meðal annars eigandi að Gasfélaginu og Ísmar, á 80 prósent hlut í hreinlætisfélaginu Tandra, 40 prósent í verslunarris-anum S4S og fjórðungshlut í Solo Seafood, eiganda spænska sölufélagsins Icelandic Iberica. – kj

20.08.2018

Það er ekki ríkisábyrgð á flugfélögum hér á landi svo það sé sagt.

Katrín Jakobsdóttir
forsætisráðherra

Hámarkaðu árangurinn þinn og verðmæti með því að nýta þér fjölbreytta þekkingu og víðtæka reynslu PwC á öllum sviðum rekstrar

Hafðu samband því þinn árangur er mikils virði.

pwc

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framskið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðibjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvalsóvellur